Interoperability

De geallieerde landing op Sicilië in juli 1943 betekende een ommekeer in de Tweede Wereldoorlog, in die zin dat toen in feite de geallieerden voor de eerste maal onder eenhoofdige leiding een „combined operation" uitvoerden. Toch zal de operatie HUSKY (zo luidde de codenaam) niet direct de geschiedenis ingaan als een schoolvoorbeeld van „interoperability", integendeel zelfs. De coördinatie tussen het VIII (Br) Leger en VII (US) Leger was ronduit bedroevend. Evenmin was de samenwerking tussen de deelnemende grond- en luchtstrijdkrachten goed te noemen; close air support had veel weg van Russische roulette; het toeval speelde een dominerende rol.

In vergelijking met toen is er binnen de huidige NAVO-organisatie gelukkig het nodige veranderd. Twee organisaties houden zich thans met name bezig met (onder meer) standaardisatie, namelijk de „Conference of National Armaments Directors" (CNAD) en het „Military Agency for Standardization" (MAS). Het eerste orgaan richt zich voornamelijk op een — zo vroeg mogelijke — onderlinge afstemming van wapensystemen; het tweede orgaan heeft zich vooral gericht op onderlinge afstemming van procedures en doctrines, die dan vervolgens onder meer worden vastgelegd in de bekende Stanags. Hier is, weliswaar langzaam, reeds erg veel tot stand gebracht.

Deze activiteiten hebben thans weer een nieuwe impuls gekregen. De tijd dat zelfstandige legerkorpsen in het hun toegewezen vak een min of meer op zich zelf staand defensief voerden lijkt voorgoed voorbij. In het algemeen is men ervan overtuigd geraakt dat, om de samenhang in de bondgenootschappelijke verdediging te handhaven, het noodzakelijk is dat NAVO-eenheden van verschillende nationaliteiten elkaar over de vakgrenzen heen moeten kunnen steunen. Een soort „out of area"-optreden op het operationele niveau. Met andere woorden: brigades en divisies moeten gedurende lange tijd buiten het eigen „nationale" vak, onder commandanten van andere nationaliteiten, kunnen optreden. Dat is de essentie van hetgeen in het internationale jargon „interoperability" wordt genoemd.

Hieraan zit een aantal, niet geringe, consequenties vast. Het betekent onder meer (zonder zelfs maar de illusie te hebben uitputtend te zijn) de noodzaak van:

— een vèrgaande onderlinge afstemming op het gebied van commandovoering-, informatie- en verbindingssystemen;
— meer eenheid in tactische doctrines;
— een grotere logistieke standaardisatie, waardoor zoveel mogelijk kan worden teruggevallen op het logistieke systeem van de „gastheer";
— een grotere flexibiliteit van het resterende deel van het eigen logistieke systeem;
— een herbezinning op de bevoegdheden van het legergroepniveau.

Het betreft hier overigens reeds lang onderkende actiepunten die veelal van technische of procedurele aard zijn. Er zijn echter ook enkele, minder in het oog springende, zaken die onze aandacht vragen en die hebben te maken met de opleiding van ons personeel. Het is naar onze mening noodzakelijk dat ons beroepspersoneel de potentiële samenwerkingspartners kent, begrijpt en met hen kan communiceren.

Dat betekent allereerst dat ruim aandacht moet worden besteed aan het verwerven en bijbrengen van kennis en inzicht op het gebied van tactiek, lo-

gistiek, besluitvorming en bevelvoering van die samenwerkingspartners. Maar ook inzicht in en begrip voor hun denken en doen, hun militaire cultuur en hun nationale gevoeligheden behoren daartoe. Dat zal uiteraard in de „praktijk" plaatsvinden tijdens gecombineerde oefeningen; het dient echter ook een gestructureerde plaats te krijgen in ons opleidingssysteem. Ook zou ons personeel weer eens moeten worden gestimuleerd tot het lezen van (internationale) vakliteratuur over deze soort onderwerpen. Ten slotte zou het ook kunnen worden opgepakt door de Koninklijke Vereniging ter Beoefening van de Krijgswetenschap, door de redactie van dit blad en derhalve door u, lezers, indien u meent hieraan een bijdrage te kunnen leveren.

Een tweede opmerking richt zich op het talenonderwijs. Een steeds verder gaande „interoperability" vraagt nu eenmaal een steeds grotere vaardigheid in vreemde talen van een steeds grotere groep (beroeps)personeel van de krijgsmacht. Om in dit verband het magische jaartal 1992 maar niet te noemen. Nu leeft er bij grote delen van het Nederlandse volk een hardnekkig misverstand, namelijk dat ons volk van nature zou zijn begiftigd met een soort aangeboren talent om zonder al te veel studie een vreemde taal te beheersen. Waartoe dat kan leiden toont ons bij tijd en wijle het NOS-journaal, als wij daar het „Rudi-Carell-Duits" van sommige autoriteiten mogen beluisteren. Kortom, vreemde talen komen niet aanwaaien; integendeel, kennis en vaardigheid op dat gebied zijn in het algemeen slechts het resultaat van een gedegen en (veelal ook langdurige) studie. En hier wringt de schoen; het lijkt erop dat het Nederlandse onderwijssysteem daaraan slechts ten dele voldoet; waarbij moet worden opgemerkt dat de toegevoegde waarde van het militaire-onderwijssysteem op dit gebied evenmin een schoonheidsprijs verdient.

Het moet, dunkt ons, mogelijk zijn een aantal taalvaardigheidsniveaus vast te stellen en die vervolgens te koppelen aan functies; zo in de geest van: „majoorsfunctie X kan alleen maar worden vervuld indien over taalvaardigheidsniveau V Engels wordt beschikt", of: „voor adjudantsfunctie Y kan alleen maar worden geopteerd indien wordt beschikt over taalvaardigheidsniveau III Engels en Duits". Die taalvaardigheidsniveaus zouden dan op twee manieren kunnen worden bereikt:

— als onderdeel van een civiel studiepakket, waarbij bv. het deelcertificaat Engels op vwo-niveau wordt gelijkgesteld aan een bepaald vaardigheidsniveau (dat laat onverlet de wijze waarop dit certificaat is behaald: als onderdeel van gewoon dagonderwijs, als tweede-kansonderwijs of als avondonderwijs bij een civiele instelling voor schriftelijk onderwijs);

— voorts zou bij KMS, KMA en HKS (min of meer verplicht) gelegenheid moeten worden geboden een (of meer) certificaten te behalen; dat betekent niet noodzakelijkerwijs een vermeerdering van het reeds bestaande aantal lesuren in die vakken, doch veeleer het aanscherpen van de individuele studiezin.

En dit laatste spoort ook nog wonderwel met het vernieuwde personeelsbeleid, dat niet alleen wordt gekenmerkt door een grotere individuele keuzevrijheid, maar ook door een grotere individuele verantwoordelijkheid voor het verwerven van de vereiste bekwaamheden.